

технології. Авторами терміну **Н.** є шведські журналісти Я. Зодерквіст та О. Бард, які у книжці «Нетократія. Нова еліта та життя після капіталізму» вперше описали це явище. Основні механізми та технології **Н.** – б-ба за інформ. ресурси, потоки та канали інформації, мережеві віртуальні структури, соц. мережі і под. **Н.** змінює прибутковість бізнесу в пост-індустріальному світі. **Н.** не потребує багато грошей, тільки місце в мережі, куди потрапляють ті, хто знайде вхід і знає код доступу. Всі ін. будуть користуватися тими димовими завісами та дезінформацією, яку створюють нетократи. **Н.** має можливість створення паралельної, віртуальної реальності, маніпуляцій свідомістю. **Н.** характеризується втратою приватності, що стає загрозою для нац. безпеки д-в, та знеціненням демокр. цінностей. Позитивна характеристика **Н.** – надає необмежені можливості для особистого розвитку, поширення знань та інформації, глобалізації ідей та думок, мультикультуралізму. **Н.** формує новий клас, який проявляє високу активність і впливає на перебіг подій у різних галузях світової економіки, політики, життя всесвітнього співтовариства. Цей вплив дедалі зростатиме, аж допоки **Н.** не отримає повної монополії на владу в новому постіндустріальному сусп-ві. Цей новий клас буде залишатися домінуючим суб'єктом у ХХІ ст.

Основні ознаки **Н.**: 1) використання технологій, комп'ютеризація виробництва й управління; 2) доступ до управління повним життєвим циклом людських орг-цій, можливості зміни колективної пам'яті; 3) професіонали, що володіють технологічними компетенціями; 4) конкурентноспроможність орг-ції або підприємства залежить від професіоналізму співробітників та їх знань мережевих технологій; 5) реальні джерела влади нового правлячого класу – нові технології управління поведінкою; 6) розділення влади, багатства та політ. впливу; 7) зміна мотивації у працівників та керівництва, десакралізація всіх аспектів життя, управління, влади, д-ви.

М. Лашикіна

Неурядові організації (НУО) (англ. *non-governmental organizations – NGO*) – добро-

вільні орг-ції локального, нац. чи міжнар. рівня, що працюють з громадянами або від їх імені заради сусп. добра на неприбутковій основі. Ін. назва – НДО – недерж. орг-ції. **НУО** створюються з ініціативи громадян, на добровільній основі, і цим є подібні до ін. громад. орг-цій (ГО), разом з якими **НУО** утворюють громад. (або «третій») сектор і є елементами громадян. сусп-ва. Особливістю **НУО** є те, що вони займаються розв'язанням проблем не своїх членів, а ін. людей, надаючи їм певні послуги чи допомогу. Від ін. ГО **НУО** відрізняються більшою структурованістю та наявністю оплачуваних штатних працівників, які працюють для соц. або громад. мети, заради покращення становища певних груп, спільнот, чи сусп-ва в цілому. Вони займаються благодійництвом, соц. підприємництвом, розвитком громад. НУО використовують ін-т членства або ні (тобто можуть складатися лише з оплачуваних працівників, які займаються громад. справами).

Синонімами терміну **НУО** є НПО чи НКО (неприбуткові чи некомерційні орг-ції). За хар-ром своєї діяльності НПО могли б отримувати прибуток, але мають ін. мету: спрямувати результати своєї праці на благодійні цілі, на допомогу уразливим верствам населення. Це соц. фірми (як напр., кооперативи і товариства взаємодопомоги, благодійні пекарні, притулки для бездомних). На Заході НПО є складовою і одним із напрямків реструктуризації д-ви добробуту. Значна їх частина зайнята наданням тих соц. послуг, які ще недавно надавалися урядовими установами, а тепер внаслідок «роздержавлення» управління стають справою **НУО**. Різновидом **НУО** є «мозкові центри» – аналітичні й дослідницькі установи, які формують громад. думку, впливають на вироблення екон., правової, культуролог., еколог., демогр. та ін. напрямів публічної політики, досліджують питання безпеки та оборони та ін.

А. Колодій

Нова публічна дипломатія – спосіб комунікативного впливу на міжнар. ситуацію та зарубіжну аудиторію за допомогою нових тех-

нологій (блоги, спеціальні сайти: Facebook, Twitter, YouTube, sms-розсилка). Термін **Н.п.д.** співвідноситься з поняттям «публічна дипломатія» і звертає увагу на зміни в практиці останньої, а саме: 1) все частіше міжнар. акторами є нетрадиційні суб'єкти, серед яких найвпливовішими та важливими стають неурядові орг-ції; 2) механізми, що використовуються цими акторами з метою спілкування з громадами світу, приваблюють нові глобал. технології у режимі реального часу (особливо Інтернет); 3) ці нові технології розмили раніше жорсткі межі між сферами внутр. і міжнар. новин; 4) замість старої концепції пропаганди публічна дипломатія все частіше використовує концепції, які з одного боку походять зі сфери маркетингу (особливо брендинг територій і націй), а з ін. боку – з теорії мережевої комунікації; 5) з'явилося нове розуміння п.д., а мова про престиж та міжнар. імідж дозволила говорити про м'яку силу і брендинг; 6) **Н.п.д.** полягає у відході від комунікації часів холодної війни типу «актор – громадськість» і переході до контакту за моделлю «громадськість – громадськість» із метою взаємного інформування, де міжнар. актор є посередником; 7) у цій моделі зникає вертикальний принцип розповсюдження інформації, а первинне завдання **Н.п.д.** характеризується як «розвиток відносин». Такі відносини слід будувати не між актором і іноземною аудиторією, а між двома аудиторіями, іноземними одна щодо одної, спілкуванню яких актор бажає сприяти. Див.: *Твінломат; Твінломасі; Фейсбук-дипломат; Цифрова дипломатія.*

М. Трофименко

Нова холодна війна (англ. *the new cold war*) – стан відносин між Заходом і Російською Федерацією, який характеризується становленням конфронтаційної типу взаємин. Виникає як наслідок принципової відмінності зах. і рос. моделей зовн. політики, базованих на кардинально різних баченнях постбіполярного міжнар. порядку. Якісно несумісними характеристиками є, насамперед, ліберальний інтернаціоналізм західної та неоімперіалізм путінської міжнар. стратегії.

Походження терміну **Н.х.в.** пов'язане з терміном «холодна війна», який широко застосовується щодо визначення відносин між демокр. Заходом і тоталітарним Сходом (в ідеологічному, а не геогр. сенсі) у період т. зв. Ялтинської системи міжнар. відносин. Класична **Х.в.** є станом міжнародних відносин, який характеризується тотальною конфронтацією між Заходом і Сходом, що загрожує перерости в пряме військ. зіткнення зі застосуванням зброї масового знищення. Її ключовими характеристиками виступають конфронтація на ідеологічній основі, біполярність і глобальність. **Н.х.в.** має низку подібностей: ідеологічна природа конфронтації, тенденція до набуття нею тотального хар-ру, наявність загрози прямого військ. зіткнення. Разом із тим, путінська Росія за більшістю параметрів не є глобал. центром сили, не є уособленням привабливої альтернативної сусп. моделі. Дійсно глобал. хар-ру конфронтація може набути в разі створення антизахідного альянсу РФ і КНР, однак такий варіант є маловірогідним. Наведені (а також інші) відмінності холодної війни та **Н.х.в.** надають підстави деяким експертам ставити під сумнів коректність терміну **Н.х.в.**

Ю. Теміров

«Новоросія» (рос. *Новороссия*) – рос. збір-на іст. назва території, що стосувалася частини Північного Причорномор'я та Приазов'я, частини Південної Бессарабії, Таврії і Кубані (м. Ростов-на-Дону). Відносно сучасної України – це Дніпропетровська, Запорізька, Кіровоградська, Херсонська, Миколаївська обл., частина Одеської, Донецької, Луганської обл. та Кримський півострів.

«**Н.**» виникла після завоювань Росією «нових земель», що перед тим належали Османській імперії (рос.-турец. війни 1768–1774, 1787–1791), Кримському ханству (приєднані в 1783 р.), та загарбання «Вольностей Війська Запорозького Низового». У 1734–1775 рр. під військ.-адм. управлінням Нової Запорозької Січі (нар. Підпільна) перебували території нинішніх Дніпропетровської, більшість Запорізької, частково Кіровоградської, Херсон-